

спроможне забезпечити відповідну фінансову базу для прогресування позитивних економічних перетворень у межах національного господарства країни. Важливим є і те, що в Україні сьогодні до кінця не вичерпані всі можливі резерви розвитку дрібного підприємництва, серед яких найбільш ефективними, на нашу думку, є:

- зменшення фіскального навантаження на фонд оплати праці;
- лібералізація адміністративного середовища;
- підтримка пріоритетних видів господарської діяльності;
- гармонізація регулятивної та фіскальної функцій загального і преференційного податкових режимів;
- створення механізмів пільгового кредитування "підприємницького старту"; визначення чіткого контингенту суб'єктів державного стимулювання.

Література

1. Михайленко В.М. Спрощена система оподаткування як метод регулювання податкового навантаження / В.М. Михайленко, К.П. Проскура // Економіст : зб. наук. праць. – 2007. – № 5. – С. 65-68.
2. Роговцев А.М. Спрощена система оподаткування малого підприємництва / А.М. Роговцев // Фінанси України : журнал. – 2005. – № 4. – С. 24-31.
3. Андреев О.В. Про стан та перспективи розвитку підприємництва в Україні: Національна доповідь / кол. авт.: О.В. Андреев, Ю.М. Бажал, З.С. Варналій, В.М. Геєць, Т.І. Єфименко та ін. – К. : Держкомпідприємства України, 2010. – 219 с.
4. Юшко С.В. Спрощена система оподаткування для фізичних осіб-підприємців: історія й перспективи застосування / С.В. Юшко // Фінанси України : журнал. – 2011. – № 4. – С. 38-46.

Надійшло до редакції 10.02.2016 р.

Фыльтив Р.С. Механизмы фискального регулирования деятельности субъектов малого и среднего бизнеса

Исследованы вопросы, связанные с фискальным регулированием деятельности субъектов малого и среднего бизнеса сквозь призму положений упрощенной системы налогообложения, учета и отчетности. Приведена теоретическая характеристика экономического потенциала сектора малого и среднего предпринимательства в контексте повышения эффективности действующих фискально-распределительных механизмов. Отдельным блоком поданы аспекты сбалансирования долгосрочных экономических приоритетов развития малого и среднего бизнеса с текущими потребностями его фискально-бюджетного регулирования.

Ключевые слова: субъекты предпринимательства, малый и средний бизнес, упрощенная система налогообложения, единый налог, фискальное регулирование, фискальные механизмы.

Fylypiv R.S. Mechanisms of Fiscal Adjusting of the Activity of Small and Midsize Entities

Some issues related to fiscal regulation of small and midsize entities (SMEs) in the light of the provision of the simplified system of taxation, accounting and reporting are investigated. A theoretical description of the economic potential of the sector of small and midsize enterprises in the context of improving the efficiency of existing fiscal and distributive mechanisms is conducted. A separate unit serving aspects of balancing long-term economic development priorities of SMEs with the current needs of its fiscal and budgetary regulation is given.

Keywords: business entities, small and midsize businesses, simplified system of taxation, united tax, fiscal adjusting, fiscal mechanisms.

УДК 330.41

ГЕНЕЗА ПОНЯТІЙНО-КАТЕГОРІЙНОГО АПАРАТУ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОМИСЛОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Н.С. Станасюк¹, О.В. Глушко²

Проведено аналіз трактування поняття "потенціал" у науковій літературі в різні часові періоди. На цій основі визначено ресурсний, гіпотетичний, системний та результативний підходи до обґрунтування його економічної сутності. Визначено особливості трактування поняття "потенціал" відповідно до зазначених підходів. Встановлено взаємозв'язок між різними етапами розвитку економіки та науковими дослідженнями. Зроблено спробу узагальнення різних концептуальних підходів до дефініції "потенціал" та на цій основі розглянуто змістовне наповнення категорії "промисловий потенціал".

Ключові слова: потенціал, ресурс, можливість, система, результат, промисловий потенціал.

Постановка проблеми в загальному вигляді. В умовах обрання Україною стратегічного курсу на Євроінтеграцію важливими інструментами економічної політики країни повинні стати структурна перебудова та модернізація промисловості, розвиток інноваційно-інвестиційної моделі національної економіки, що ґрунтується на впровадженні нових прогресивних технологій в організацію та управління господарською діяльністю підприємств. Незважаючи на те, розвиток промислового виробництва в нашій країні досі не став належним засобом підвищення рівня конкурентоспроможності економіки та національної безпеки держави. Сучасне вітчизняне промислове виробництво можна розглядати як незбалансовану систему взаємодії як старих технологічних систем, що залишилися в спадок від радянської економіки, так і нових, виникнення яких зумовлено розвитком процесів глобалізації та індустріалізації у світовій економіці.

Підтримання високих темпів розвитку промислового виробництва та рівня прибутковості промислових підприємств неможливе без ефективного використання промислового потенціалу національної економіки як первинної ланки господарського механізму, яка акумулює в собі всі ресурси, завдяки результативному використанню яких можна здійснювати основні економічні процеси, формувати збалансовані виробничо-господарські відносини між суб'єктами господарювання, створювати національний дохід.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Актуальні проблеми, пов'язані з формуванням та розвитком окремих видів потенціалу, дослідили такі дослідники: Л.І. Абалкін, В.М. Авдеєнко, А.І. Анчишкін, В.Г. Борнос, А.С. Воронкова, О.О. Гетьман, І.О. Джаїн, С.В. Князь, Є.В. Лапін, Е.М. Лібанова, І.І. Лукінов, М.М. Новікова, Л.Д. Ревуцький, В.І. Свободін, О.С. Федонін, С.С. Шумська та ін. Загалом наукові дослідження умовно можна поділити на дві групи: представники першої зорієнтовані на формування і вдосконалення понятійно-категорійного апарату, а другої – на вирішення стратегічних проблем національної економіки. Проте відсутність єдиного концептуального підходу до поняття "потенціал" ускладнює вибір методичних прийомів дослідження, ха-

¹ докторант Н.С. Станасюк, канд. екон. наук – НУ "Львівська політехніка";

² асист. О.В. Глушко, канд. екон. наук – НУ "Львівська політехніка"

отичні та часткові наукові дослідження не сприяють вирішенню ключових проблем національної економіки.

Формулювання цілі статті. Мета дослідження полягає в теоретичному узагальненні концептуальних підходів до трактування поняття "потенціал" та авторському обґрунтуванні економічної суті дефініції "промисловий потенціал".

Виклад основного матеріалу. Термін "потенціал" походить від латинського слова "potentia", що перекладається як сила, міць. Вважають, що економічна наука запозичила цей термін з точних наук, таких як фізика, математика, хімія. Відповідно "первинними" термінами були "електричний потенціал", "магнітний потенціал", "електростатичний потенціал", "хімічний потенціал". Зазначимо, що кожне тлумачення "потенціалу" пов'язане із відповідним об'єктом, зокрема магнітний потенціал є характеристикою магнітного поля, електростатичний – електростатичного поля тощо. З розвитком економічних відносин змістовне наповнення потенціалу стало значно ширшим, багатоаспектним, що пов'язано із можливістю його застосування до різних сфер діяльності.

Сучасна економічна наука визначає "економічний потенціал", "соціально-економічний потенціал", "виробничий потенціал", "трудовий потенціал", "фінансовий потенціал", "інвестиційний потенціал", "природний потенціал", "ресурсний потенціал", "інноваційний потенціал" тощо. Різноманіття потенціалів зумовлено багатогранністю ключової категорії та відповідно спричиняє велику кількість наукових досліджень у цій площині.

Найбільш ранні публікації, які можна вважати фундаментальними для розвитку доктрини потенціалів, сягають початку ХХ ст. та присвячені дослідженню потенційних можливостей економічних систем. Еволюційний розвиток трактування поняття "потенціал" представлено в таблиці.

Табл. Тлумачення поняття "потенціал" у науковій літературі

Рік	Автор	Визначення
1	2	3
1973	Анчишкін А.І. [3]	Набір ресурсів, які в процесі виробництва набувають форми факторів виробництва.
1981	Абалкін Л.І. [1]	Потенціал є узагальненою, збірною характеристикою ресурсів.
1981	Черніков Д.О. [20]	Сукупність ресурсів без урахування їх реальних взаємозв'язків, які складаються в процесі виробництва.
1984	Свободін В.І. [17]	Виробничий потенціал – сукупність ресурсів, що наділені здатністю виготовляти певний обсяг продукції.
1984	Шевченко Д.К. [21]	Виробничий потенціал – сукупність виробничих ресурсів, об'єднаних у процесі виробництва.
1988	Лукінов І., Оніщенко А., Пасхавер Б. [12]	Кількість та якість ресурсів, якими володіє господарська система.
1989	Авдєєнко В.М., Котлов В.А. [2]	Виробничий потенціал промислового підприємства – складна система ресурсів виробництва, які перебувають у взаємозв'язку та взаємозалежності.
1997	Ревуцький Л.Д. [16]	Номінальний виробничий потенціал – обсяг робіт у приведених одиницях виміру витрат праці (нормо-години), який може бути виконано впродовж деякого періоду (наприклад, року) основними виробничими робітниками на базі наявних виробничих фондів при дво-тризмінному режимі роботи та оптимальній організації праці та виробництві.

1	2	3
2000	Воронкова А.Є. [5]	Виробничий потенціал – сукупність вартісних і натурально-речовинних характеристик виробничої бази, яка виражається у потенційних можливостях виробляти продукцію певного складу, технічного рівня та якості у потрібному обсязі.
2002	Джаїн І.О. [7]	Можливості, наявні продуктивні сили, що можуть бути реалізовані в перспективі.
2004	Лапін Є.В. [11]	Економічний потенціал підприємства характеризує максимально можливий обсяг виробництва матеріальних благ і послуг в умовах, що забезпечують найбільш ефективне використання за часом і продуктивністю наявних економічних ресурсів.
2005	Федонін О.С., Рєпіна І.М., Олексюк О.І. [19]	Потенціал підприємства – це складна, динамічна, поліструктурна система.
2006	Іщук С.О. [8]	Виробничий потенціал – це складна, організована, динамічна система, яка формується з множини елементів, що перебувають у взаємозв'язку та взаємодії і виконують різні функції у процесі виготовлення продукції.
2007	Гетьман О.О., Шаповал В.М. [6]	Виробничий потенціал – можливості підприємства щодо виготовлення продукції певного асортименту, номенклатури та якості в потрібній споживачам кількості.
2007	Шумська С.С. [22]	Сукупність нагромаджених ресурсів та їх використаних і невикористаних потенційних можливостей у сфері виробництва матеріальних благ та послуг з метою найбільш повного задоволення потреб суспільства.
2010	Новікова М.М. [14]	Трудовий потенціал підприємства – це нагромаджений результат об'єднання трудових потенціалів працівників, які мають якісні та кількісні ознаки, з певними можливостями та станом внутрішнього середовища підприємства.
2011	Боронос В.Г. [4]	Фінансовий потенціал території – це гіпотетична можливість території залучати, створювати та використовувати фінансові ресурси з метою забезпечення її ефективного функціонування та розвитку.
2013	Князь С.В. [9]	Трансферний потенціал інноваційного розвитку підприємства є сукупністю можливостей з акумулювання, на умовах трансферу, прав інтелектуальної власності, технологій, інноваційної продукції, фінансових та інших ресурсів.
2014	Лібанова Е.М., Хвесик М.А. [18]	Потенціал сталого розвитку є результатом взаємодії пріоритетних на певному шляху суспільно-економічних відносин людини з природою, не тільки наявних, а й прихованих, проте здатних відбутися.
2015	Мосійчук І.В. [13]	Ресурсний потенціал соціальної сфери – система її елементів, які, взаємодіючи, формують систему фінансового, кадрового, матеріально-технічного та інфраструктурного забезпечення процесу реалізації соціальних послуг на макро- та мезорівні.

Як бачимо, процес становлення і розвитку теоретико-методологічних основ формування потенціалу відзначається суперечливістю та неоднозначністю, що зумовлено різними етапами соціально-економічного розвитку та пошуком відповідей на низку проблемних питань, які виникали на кожному етапі. Як зазначає провідний американський вчений Т. Кун, який є розробником концепції наукових революцій, наукові проблеми, які неможливо вирішити в рамках загальноприйнятої парадигми, свідчать про виникнення наукових криз, які часто супроводжуються зміною старої парадигми на нову [10]. На основі аналізу наукових досліджень, пов'язаних із дефініцією "потенціал", можна виокремити кілька концептуальних підходів до трактування її економічної суті.

Прихильники першого підходу (А.І. Анчишкін, Л.І. Абалкін, Д.О. Черніков, В.І. Свободін, Д.К. Шевченко, І.І. Лукінов, А. Онищенко, Б. Пасхавер) заклали ресурсну концепцію формування потенціалу, яка набула особливої популярності у 80-х роках ХХ ст. Тлумачення "потенціалу" як сукупності ресурсів було виправданим, коли національне господарство розвивалася екстенсивним шляхом при адміністративно-командній економіці. Проте економіка, яка ґрунтується на кількісному критерії ресурсів, не має майбутнього та неминучим є крах такої економічної системи. Основним недоліком зазначеного підходу було ігнорування взаємозв'язків між ресурсами та їх ролі у процесі виробництва.

Загалом ресурсна концепція еволюціонувала від домінуючого критерію наявності ресурсів до здатності ресурсів перетворюватися у матеріальні блага, потрібні суспільству. Зокрема, зазначимо, що слово "потенційний", яке походить із французької мови, перекладається як "здатний". Таку наукову позицію також простежено у праці Д.К. Шевченка, який вважав, що "ресурси володіють потенційними властивостями у сфері виробництва матеріальних благ та послуг" [21, с. 17]. Визначення потенціалу як "здатності" характерне для інтенсивного шляху розвитку національної економіки.

З позиції представників другого підходу (А.Е. Воронкова, І.О. Джаїн, О.О. Гетьман, В.М. Шаповал, С.С. Шумська, В.Г. Борнонос, С.В. Князь, Е.М. Лібанова, М.А. Хвесик) потенціал розглядають як можливість для розвитку певного явища. Цей підхід можна визначити як "гіпотетичний", оскільки можливість може бути реалізована або втрачена. Загалом між потенціалом та об'єктом, основою розвитку якого він є, спостерігається причинно-наслідковий зв'язок, а саме нагромадження величини потенціалу (використання можливості) веде до розвитку економічного явища, його втрата (не використана можливість) провокує занепад.

Чимало дослідників (В.М. Авдеєнко, В.А. Котлов, О.С. Федонін, І.М. Рєпіна, О.І. Олексюк, С.О. Ішук, І.В. Мосійчук) розглядають потенціал як економічну категорію вищого порядку. Зокрема, В.М. Авдеєнко, В.А. Котлов визначали потенціал як "систему ресурсів" [2]. Сучасні дослідники вважають, що потенціал є більш складною, поліструктурною системою. У монографії С.О. Ішук "Виробничий потенціал промислових підприємств" детально обґрунтовано системний підхід до визначення потенціалу. Відповідно потенціал складається із сукупності елементів, які перебувають у взаємодії та взаємозв'язку, утворюючи певну структуру. Ресурси можна виділяти як елементи потенціалу, які підпорядковані спільній меті. Потенціал як система наділений ознаками цілісності, ємерджентності та подільності [8].

В умовах ринкових відносин, коли ключовими чинниками економічного розвитку стають попит та пропозиція, ринкова кон'юнктура визначення потенціалу набуває нового якісного змісту та ототожнюється із "кількісними і якісними параметрами виробництва матеріальних благ" [15, с. 29]. За цим підходом (Л.Д. Ревуцький, С.В. Лапін, М.М. Новікова) потенціал визначають як нагромаджений результат при ефективному використанні різних видів ресурсів (матеріальних, трудових, технічних та ін.).

Як бачимо, у сучасній економічній науці не існує єдиного визначення поняття "потенціал", що зумовлено складністю та багатогранністю категорії та

її ключовою роллю для національної економіки. За результатами проведеного дослідження можна стверджувати, що промислому потенціалу як економічній категорії притаманне амбівалентне тлумачення. Проте очевидним є взаємозв'язок між різними етапами розвитку економіки та науковими дослідженнями. На нашу думку, кожен із наукових підходів не заперечує інший, а доповнює сутнісне наповнення категорії новим якісним розумінням економічної природи потенціалу (рис.).

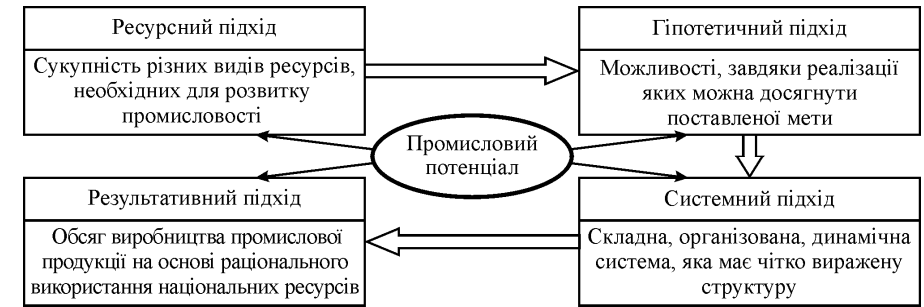

Рис. Змістове наповнення промислового потенціалу

Висновки. Отже, незаперечним є факт, що фундаментальною основою потенціалу є ресурси, їх кількісний і якісний склад, здатність до відтворення. Хибною є думка щодо ототожнення понять "ресурси" та "потенціал", оскільки ресурси можуть існувати самостійно, а потенціал завжди має зв'язок із певною економічною системою, функціонування якої він забезпечує. Виходячи із наведених визначень, усі ресурси наділені здатністю видозмінюватися і перетворюватися в промисловому виробництві, яке можна визначити як єдиний поліаспектний процес. Процес об'єднує різноманітні ресурси в єдине ціле для досягнення відповідного соціально-економічного ефекту, що можна трактувати як систему, яка на цій стадії трансформується у промисловий потенціал. Проте визначення потенціалу як системи не є абсолютно коректним, оскільки потенціал, насамперед, відображає приховані можливості, завдяки реалізації яких розвивається економічна система. Між потенціалом і економічною системою існує зв'язок як між "базисом" та "надбудовою". В умовах ринкових відносин досліджувана категорія набуває суспільного значення. Задоволення матеріальних благ суспільства стає ключовим фактором формування промислового потенціалу.

На основі проведеного аналізу та узагальнення різних концептуальних підходів пропонуємо розглядати промисловий потенціал з позиції інтегрованого підходу як нагромаджений результат від функціонування скоординованої організованої системи взаємопов'язаних елементів, які створюють можливість досягнення як тактичних, так і стратегічно важливих цілей промислової політики та задоволення потреб населення у промисловій продукції.

Література

1. Абалкин Л.И. Диалектика социалистической экономики / Л.И. Абалкин. – М. : Изд-во "Экономика", 1981. – 351 с.
2. Авдеенко В.Н. Производственный потенциал промышленного предприятия / В.Н. Авдеенко, В.А. Котлов. – М. : Изд-во "Экономика", 1989. – 240 с.

3. Анчишкин А.И. Прогнозирование роста социалистической экономики / А.И. Анчишкин. – М. : Изд-во "Экономика", 1973. – 294 с.
4. Боронос В.Г. Методологічні засади управління фінансовим потенціалом території : монографія / В.Г. Боронос. – Суми : Вид-во Сум. ДУ, 2011. – 310 с.
5. Воронкова А.Э. Стратегическое управление конкурентоспособным потенциалом предприятия: диагностика и организация : монография / А.Э. Воронкова. – Луганск : Изд-во Восточно-украинского НУ, 2000. – 315 с.
6. Гетьман О.О. Економічна діагностика : навч. посібн. / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. – К. : Вид-во "Центр навч. літ-ри", 2007. – 307 с.
7. Джаин И.О. Оценка трудового потенциала : монография / И.О. Джаин. – Сумы : Изд-во ИТД "Университетская книга", 2002. – 250 с.
8. Іщук С.О. Виробничий потенціал промислових підприємств: проблеми формування і розвитку : монографія / С.О. Іщук. – Львів : Вид-во ІРД НАН України, 2006. – 278 с.
9. Князь С.В. Формування і використання трансферного потенціалу інноваційного розвитку підприємства : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук / С.В. Князь: МОН, молоді та спорт України, НУ "Львівська політехніка", 2013. – 52 с.
10. Кун Т. Структура научных революций / Т. Кун. [Электронный ресурс]. – Доступный с <http://vikent.ru/enc/1345/>.
11. Лапин Е.В. Экономический потенциал предприятия : монография / Е.В. Лапин. – Сумы : Изд-во ИТД "Университетская книга", 2004. – 359 с.
12. Лукинов И. Аграрный потенциал: исчисление и использование / И. Лукинов, А. Онищенко, Б. Пасхавер // Вопросы экономики : сб. науч. тр. – 1988. – № 1. – С. 24-27.
13. Мосійчук І.В. Ресурсний потенціал соціальної сфери України та економічний механізм його відтворення : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук / І.В. Мосійчук: МОН України, Відкритий Міжнар. університет розвитку людини "Україна", 2015. – 20 с.
14. Новікова М.М. Методологічне забезпечення системи управління трудовим потенціалом промислових підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук / М.М. Новікова: МОН України, Харківський НЕУ, 2010. – 36 с.
15. Промисловий потенціал України: проблеми та перспективи структурно-інноваційних трансформацій / відпов. ред. Ю.В. Кіндзерський. – К. : Вид-во Ін-ту економіки та прогнозування НАН України, 2007. – 408 с.
16. Ревуцький Л.Д. Потенциал и стоимость предприятия / Л.Д. Ревуцький. – М. : Изд-во "Перспектива", 1997. – 124 с.
17. Свободин В.И. Производственный потенциал сельскохозяйственного предприятия и оценка эффективности его использования / В.И. Свободин // Вестник статистики : сб. науч. тр. – 1984. – № 10. – С. 20-25.
18. Соціально-економічний потенціал сталого розвитку України та її регіонів: національна доповідь / за ред. Е.М. Лібанової, М.А. Хвесика. – К. : Вид-во ДУ ІЕПСП НАН України, 2014. – 775 с.
19. Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навч. посібн. / О.С. Федонін, І.М. Репіна, О.І. Олексюк. – К. : Вид-во КНЕУ, 2005. – 261 с.
20. Черников Д.А. Эффективность использования производственного потенциала и конечные народнохозяйственные результаты / Д.А. Черников // Экономические науки : сб. науч. тр. – 1981. – № 10. – С. 89-97.
21. Шевченко Д.К. Проблемы эффективности использования экономического потенциала / Д.К. Шевченко. – Владивосток : Изд-во Дальневост. ун-та, 1984. – 187 с.
22. Шумська С.С. Фінансовий потенціал України: методологія визначення та оцінки / С.С. Шумська // Фінанси України : журнал. – 2007. – № 15. – С. 55-64.

Надійшло до редакції 20.01.2016 р.

Станасюк Н.С., Глушко О.В. Генезис понятийно-категориального аппарата исследования промышленного потенциала

Проведен анализ трактовки понятия "потенциал" в научной литературе в разные временные периоды. На этой основе определены ресурсный, гипотетический, системный и результативный подходы к обоснованию экономической сущности. Определены особенности трактовки понятия "потенциал" в соответствии с указанными подходами. Установлена взаимосвязь между различными этапами развития экономики и научными

исследованиями. Предпринята попытка обобщения различных концептуальных подходов к дефиниции "потенциал" и на этой основе рассмотрено содержательное наполнение категории "промышленный потенциал".

Ключевые слова: потенциал, ресурс, возможность, система, результат, промышленный потенциал.

Stanasyuk N.S., Hlushko O.V. The Genesis of Conceptual Categorical Research Staff of Industrial Potential

The analysis of the interpretation of the term "potential" in the scientific literature in different time periods is made. On this basis, a resource, hypothetical, systematic and effective approaches to the justification of its economic nature are grounded. The features of interpretations of the term 'potential' in the context of these approaches are determined. The interrelation between the different stages of economic development and scientific research is established. The authors attempt to generalize different conceptual approaches to the definition of 'potential' and, on that basis, meaningful content of the category 'industrial potential' is considered.

Keywords: potential, resource, opportunity, system, result, industrial potential.

УДК 330.320

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

І.В. Цюпка¹, О.Й. Жабинець², О.Р. Волошин³

Розглянуто тенденції інноваційного розвитку мікросередовища української економіки. Сучасний етап соціально-економічного розвитку країни, передусім, характеризується вкрай незначним впливом інноваційних факторів на розвиток економіки через існування багатьох бар'єрів, які уповільнюють ріст ефективності застосування інноваційних технологій. Наведено ризики та обмежувальні мікроекономічні умови прогнозного періоду, які сформувалися у 2011-2014 рр. і продовжують залишатися проблемними на цей час. Проаналізовано наслідки процесів фінансування на обсяги і структуру інноваційної діяльності підприємств, на конкурентоспроможність вітчизняної продукції. Слабкість державної політики у науково-технічних та інноваційних сферах, недоліки у визначенні державних пріоритетів, незадовільна ситуація з їх забезпеченням і реалізацією гальмують вплив інновацій на розвиток економіки загалом та підприємств зокрема. Запропоновано комплекс заходів з боку держави щодо проведення ефективної інноваційно-інвестиційної політики для забезпечення економічної безпеки країни.

Ключові слова: економічна безпека, інноваційний розвиток, інноваційна активність, фінансування інноваційних робіт, інвестиційні ресурси.

Постановка проблеми. Метою дослідження є розгляд особливостей, обґрунтування та реалізації інноваційної діяльності підприємства в умовах забезпечення його економічної безпеки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання інноваційної діяльності на рівні підприємства дослідили такі науковці, як: І. Алексєєв, В. Александрова, О. Алімов, Ю. Бажал, О. Барановський, О. Василик, А. Гальчинський, А. Гойко, М. Долішній та ін. Потребу інноваційного розвитку підприємств обґрунтували у своїх розробленнях А. Гриньов, Т. Дудар, А. Загородній, В. За-

¹ доц. І.В. Цюпка, канд. екон. наук – Львівський ДУ внутрішніх справ;

² доц. О.Й. Жабинець, канд. екон. наук – Львівський ДУ внутрішніх справ;

³ доц. О.Р. Волошин, канд. фіз.-мат. наук – Львівський ДУ внутрішніх справ